TEISINGUMO TEISMO (pirmoji kolegija) SPRENDIMAS

2024 m. rugsėjo 26 d.*

„Apeliacinis skundas – Valstybės pagalba – SESV 107 straipsnio 1 dalis – Pagalba, kurią Belgija suteikė bendrovei *JCDecaux Street Furniture Belgium* – Briuselio mieste (Belgija) įrengti reklaminiai stendai – Nuomos ir kitų mokesčių už tuos reklaminius stendus nemokėjimas – Su vidaus rinka nesuderinama pripažinta pagalba – Įpareigojimas susigrąžinti tą pagalbą – „Pranašumo“ sąvoka – Taikytino teisinio pagrindo nustatymas – Susigrąžintinos pagalbos dydžio apskaičiavimo metodas“

Byloje C-710/22 P

dėl 2022 m. lapkričio 17 d. pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 56 straipsnį pateikto apeliacinio skundo

JCDecaux Street Furniture Belgium SA, įsteigta Briuselyje (Belgija), iš pradžių atstovaujama *avocats* M. Malanda ir A. Winckler, vėliau – *avocats* B. Cambier, M. Malanda, A. Paternostre ir A. Winckler,

apeliantė,

dalyvaujant kitoms proceso šalims:

Europos Komisijai, iš pradžių atstovaujamai G. Braga da Cruz, C.-M. Carrega ir C. Georgieva, vėliau – C.-M. Carrega ir C. Georgieva,

atsakovei pirmojoje instancijoje,

Clear Channel Belgium SPRL, įsteigtai Briuselyje, atstovaujamai *avocats* P. de Bandt, M. Gherghinaru ir L. Panepinto,

įstojusiai į bylą šaliai pirmojoje instancijoje,

TEISINGUMO TEISMAS (pirmoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas A. Arabadjiev, teisėjai T. von Danwitz, P. G. Xuereb (pranešėjas), A. Kumin ir I. Ziemele,

generalinis advokatas A. M. Collins,

posėdžio sekretorė A. Juhász-Tóth, administratorė,

* Proceso kalba: prancūzų.

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2024 m. sausio 17 d. posėdžiui,

susipažinęs su 2024 m. balandžio 11 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Apeliaciniu skundu *JCDecaux Street Furniture Belgium SA* (toliau – *JCDecaux*) prašo panaikinti 2022 m. rugsėjo 7 d. Europos Sąjungos Bendrojo Teismo sprendimą *JCDecaux Street Furniture Belgium / Komisija* (T-642/19, toliau – skundžiamas sprendimas, EU:T:2022:503), kuriuo tas teismas atmetė jos ieškinį dėl 2019 m. birželio 24 d. Komisijos sprendimo (ES) 2019/2120 dėl valstybės pagalbos SA.33078 (2015/C) (ex 2015/NN), kurią Belgija suteikė bendrovei *JCDecaux Belgium Publicité*, (OL L 320, 2019, p. 119, toliau – ginčijamas sprendimas), panaikinimo.

Ginčo aplinkybės ir ginčijamas sprendimas

2 Skundžiamo sprendimo 2–12 punktuose aprašytos faktinės bylos aplinkybės gali būti apibendrintos taip, kaip nurodyta toliau.

3 1984 m. liepos 16 d. Briuselio miestas (Belgija) ir *JCDecaux* sudarė penkiolikos metų trukmės sutartį (toliau – 1984 m. sutartis) dėl transporto laukimo paviljonų ir stendų, vadinamų „informaciniais gatvės įrenginiais“ (toliau – MUPI), kurių dalis galėjo būti naudojama reklamos tikslais, įrengimo šio miesto teritorijoje.

4 Toje sutartyje buvo numatyta, kad *JCDecaux* perduoda Briuselio miestui naudotis ir eksploatuoti reklaminius transporto laukimo paviljonus ir MUPI, kurių savininkė ji ir toliau lieka tokiomis sąlygomis:

– *JCDecaux* nemoka nuomos mokesčių, naudojimo mokesčių ar rinkliavų už savo transporto laukimo paviljonus ir MUPI, tačiau turi suteikti Briuselio miestui tam tikrą naudą natūra: nemokamai parūpinti šiukšlių dėžių, viešųjų tualetų ir elektroninių laikraščių, parengti Briuselio miesto bendrąjį planą, turizmo ir viešbučių planą ir pėsčiųjų takų planą;

– už suteiktas paslaugas *JCDeacaux* buvo leista reklamos tikslais naudoti pateiktus transporto laukimo paviljonus ir MUPI,

– kiekvieną reklaminį stendą buvo galima eksploatuoti 15 metų nuo jo įrengimo, patvirtinto abiejų šalių parengtame protokole.

5 1995 m. Briuselio miestas nutraukė 1984 m. sutartį.

6 1998 m. Briuselio miestas paskelbė konkursą dėl MUPI, keleivių paviljonų ir reklaminių stendų, iš kurių dalis galėtų būti naudojami reklamos tikslais, gamybos, tiekimo, vietos sutvarkymo, montavimo, eksploatavimo ir priežiūros.

7 Siekdamas įvykdyti sutartinius įsipareigojimus pagal 1984 m. sutartį ir užtikrinti konkurso procedūros skaidrumą, Briuselio miestas šio konkurso specialiųjų specifikacijų 10 priede (toliau – 10 priedas) išvardijo 282 transporto laukimo paviljonus ir 198 MUPI, kuriems taikoma

1984 m. sutartis (toliau – 10 priede išvardyti reklaminiai stendai) ir kuriuos eksploatuoti *JCDecaux* išsaugojo teisę pagal 1984 m. sutartį, ir nurodė kiekvieno iš tų stendų buvimo vietą ir numatytą jų išmontavimo datą.

8 Kadangi *JCDecaux* laimėjo tą konkursą, 1999 m. spalio 14 d. Briuselio miestas sudarė antrą sutartį su ta įmone (toliau – 1999 m. sutartis). Šią sutartį, kuri taip pat buvo sudaryta penkiolikai metų, sudarė pirkimo užsakymas, šio sprendimo pirmesniame punkte minėtos specialiosios specifikacijos ir jos priedai, įskaitant 10 priedą. 1984 m. sutartį pakeitusioje sutartyje buvo numatytos tokios sąlygos:

– Briuselio miestas tapo sumontuotų MUPI savininku ir turėjo mokėti fiksuotą kainą už kiekvieną pristatytą, visiškai įrengtą, sumontuotą ir veikiantį įrenginį;

– *JCDecaux* turėjo mokėti mėnesinį nuomos mokestį už MUPI, kurie yra sutarties dalykas, naudojimą reklamos tikslais.

9 Įgyvendinant 1999 m. sutartį kai kurie 10 priede išvardyti reklaminiai stendai buvo išmontuoti iki tame priede numatytų datų, o kiti stendai (toliau – ginčijami stendai) buvo palikti *JCDecaux* toliau juos naudoti praėjus toms datoms; Briuselio miestas iš tos įmonės nereikalavo mokėti nei nuomos, nei kitų mokesčių. 2011 m. rugpjūčio mėn. paskutiniai 10 priede išvardyti reklaminiai stendai buvo išmontuoti.

10 2011 m. balandžio 19 d. *Clear Channel Belgium SPRL* (toliau – CCB) pateikė Europos Komisijai skundą; jame teigė, kad *JCDecaux*, eksploatuodama ginčijamus stendus ir nemokėdama Briuselio miestui nei nuomos, nei kitų mokesčių, gavo su vidaus rinka nesuderinamą valstybės pagalbą.

11 2015 m. kovo 24 d. Komisija pradėjo oficialią tyrimo procedūrą, nustatytą SESV 108 straipsnio 2 dalyje.

12 2016 m. balandžio 29 d. sprendimu *Cour d'appel de Bruxelles* (Briuselio apeliacinis teismas, Belgija) patvirtino 2010 m. gruodžio 13 d. *Tribunal de première instance francophone de Bruxelles* (Briuselio pirmosios instancijos teismas, bylas nagrinėjantis prancūzų kalba, Belgija) sprendimą, kuriame nustatyta, kad *JCDecaux* Briuselio viešosiose erdvėse eksploatavo ginčijamus stendus neturėdama, nei leidimo, nei pagrindo, nei teisės.

13 2019 m. birželio 24 d. Komisija priėmė ginčijamą sprendimą.

14 To sprendimo 1 ir 2 straipsniai suformuluoti taip:

„1 straipsnis

[*JCDecaux*] suteikta valstybės pagalba, įvardijama kaip už [ginčijamus] stendus nesumokėtų nuomos ir kitų mokesčių suma, kurią nuo 2001 m. rugsėjo 15 d. iki 2010 m. rugpjūčio 21 d. jai neteisėtai suteikė Belgija, pažeisdama [SESV] 108 straipsnio 3 dalį, yra nesuderinama su vidaus rinka.

2 straipsnis

1. Belgija susigrąžina iš pagalbos gavėjo 1 straipsnyje nurodytą pagalbą.

<…>“

Procesas Bendrajame Teisme ir skundžiamas sprendimas

15 2019 m. rugsėjo 25 d. Bendrojo Teismo kanceliarija gavo *JCDecaux* ieškinį dėl ginčijamo sprendimo 1–4 straipsnių panaikinimo.

16 2020 m. balandžio 22 d. Bendrojo Teismo pirmosios kolegijos pirmininko nutartimi CCB buvo leista įstoti į bylą palaikyti Komisijos reikalavimų.

17 Grįsdama ieškinį *JCDecaux* pateikė keturis pagrindus, iš kurių tik pirmasis ir trečiasis yra reikšmingi šiam apeliaciniam procesui. Pirmasis pagrindas buvo pagrįstas akivaizdžia vertinimo klaida ir teisės klaida, nes Komisija nusprendė, kad ginčijamų stendų eksploatavimas yra ekonominis pranašumas, kaip tai suprantama pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį. Subsidiariai pateiktas trečiasis pagrindas buvo pagrįstas ginčijamo sprendimo nemotyvavimu, kiek tai susiję su susigrąžintinos pagalbos dydžio vertinimu.

18 Skundžiamu sprendimu Bendrasis Teismas atmetė visą jos ieškinį.

Procesas Teisingumo Teisme ir šalių reikalavimai

19 Apeliaciniame skunde *JCDecaux* Teisingumo Teismo prašo:

– panaikinti skundžiamą sprendimą,

– priimti galutinį sprendimą dėl esmės ir patenkinti jos reikalavimus pirmojoje instancijoje, panaikinant ginčijamo sprendimo 1–4 straipsnius, ir

– priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

20 Komisija Teisingumo Teismo prašo:

– atmesti apeliacinį skundą ir

– priteisti iš *JCDeacaux* bylinėjimosi išlaidas.

21 2022 m. lapkričio 28 d. ir 2023 m. balandžio 14 d. raštais *JCDecaux* informavo Teisingumo Teismą, kad nepageidauja teikti prašymo užtikrinti jos apeliaciniame skunde ir dublike pateiktos informacijos konfidencialumą. Pirmajame iš tų raštų ji vis dėlto pažymėjo, kad apeliaciniame skunde kalbama apie tam tikrus ieškinyje pirmojoje instancijoje ir prie jo pridėtuose prieduose pateiktus duomenis, kurių konfidencialumą Bendrasis Teismas pripažino 2021 m. kovo 5 d. Nutartyje *JCDecaux Street Furniture Belgium / Komisija* (T-642/19, nepaskelbta Rink., EU:T:2021:135).

Dėl apeliacinio skundo

22 Grįsdama apeliacinį skundą *JCDecaux* pateikia du pagrindus, iš kurių pirmasis grindžiamas skundžiamo sprendimo motyvų prieštaringumu ir teisės klaida aiškinant ir taikant ekonominio pranašumo sąvoką, kaip ji suprantama pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, o antrasis – faktinių aplinkybių ir taikytino teisinio pagrindo iškraipymu.

Dėl pirmojo pagrindo

Šalių argumentai

23 Dėstydama pirmąjį pagrindą *JCDecaux* teigia, kad skundžiamo sprendimo motyvai yra prieštaringi, nes to sprendimo 31 ir 40 punktuose faktą, kad ginčijamus stendus *JCDecaux* eksploatavo neturėdama nei leidimo, nei pagrindo, nei teisės, Bendrasis Teismas konstatavo remdamasis tik 2016 m. balandžio 29 d. Briuselio apeliacinio teismo sprendimu, nors skundžiamo sprendimo 42 ir 102 punktuose nusprendė, kad tas neteisėtas eksploatavimas, kurį lėmė tik tos įmonės veiksmai, yra Briuselio miesto suteikta valstybės pagalba.

24 Pasak *JCDecaux*, nurodomą ekonominį pranašumą lėmė tai, kad ginčijami stendai be jokio sprendimo, leidimo ar kompetentingų valdžios institucijų įsikišimo buvo eksploatuojami neteisėtai užimant viešąsias erdves. Tačiau, kadangi Belgijos valdžios institucijos nesutiko palikti ginčijamų stendų, tokie vienašaliai veiksmai, nesant akivaizdaus prieštaravimo, negali būti pagrindas konstatuoti tų valdžios institucijų suteiktą ekonominį pranašumą.

25 Subsidiariai *JCDecaux* teigia, kad Bendrasis Teismas antrą kartą nurodė prieštaringus motyvus. Skundžiamo sprendimo 42 punkte teigęs, kad Briuselio miesto neva suteiktas ekonominis pranašumas yra pagalba, nors tuo pranašumu buvo siekta tikslo suteikti kompensaciją *JCDecaux*, kad būtų išlaikyta 1984 m. sutarties ekonominė pusiausvyra, konkrečiai aptariamo sprendimo 83–89 punktuose Bendrasis Teismas visiškai nesirėmė tuo teiginiu, kai teisiškai kvalifikavo tą pranašumą ir apskaičiavo susigrąžintiną pagalbą. Taigi, viena vertus, skundžiamu sprendimu nurodoma susigrąžinti visą įtariamą ekonominį pranašumą, neatsižvelgiant į *JCDecaux* patirtas sąnaudas ir žalą dėl tam tikrų 10 priede išvardytų stendų išmontavimo anksčiau laiko. Kita vertus, to paties sprendimo 87 punkte Bendrasis Teismas klaidingai patvirtino ginčijamame sprendime Komisijos naudotą metodą susigrąžintinos pagalbos dydžiui apskaičiuoti, neatsižvelgdamas į tai, kad tuo pranašumu buvo siekta kompensuoti tas sąnaudas ir žalą.

26 Komisija ginčija visų *JCDecaux* pateiktų argumentų priimtinumą ir pagrįstumą.

Teisingumo Teismo vertinimas

– *Dėl priimtinumo*

27 Komisija teigia, kad pirmasis pagrindas yra nepriimtinas. Pirma, tame pagrinde kritikuojami Bendrojo Teismo pateikti konstatavimai dėl *JCDecaux* suteikto ekonominio pranašumo kompensacinio tikslo ir dėl taikytinos nacionalinės teisės aiškinimo. Kadangi šie konstatavimai susiję su faktinėmis aplinkybėmis, jie nepriskiriami Teisingumo Teismo turimai kompetencijai per apeliacinį procesą.

28 Šiuo klausimu reikia priminti, kad iš SESV 256 straipsnio ir Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 58 straipsnio pirmos pastraipos matyti, jog tik Bendrasis Teismas yra kompetentingas, pirma, nustatyti faktines aplinkybes, išskyrus atvejus, kai jo išvados iš esmės neatitinka jam pateiktų bylos dokumentų, ir, antra, vertinti šias faktines aplinkybes. Faktinių aplinkybių vertinimas nėra Teisingumo Teismo kontrolei pateiktinas teisės klausimas, nebent būtų iškraipyti Bendrajam Teismui pateikti įrodymai. Bendrajam Teismui konstatavus ar įvertinus faktines aplinkybes, remdamasis SESV 256 straipsniu Teisingumo Teismas yra kompetentingas patikrinti

šių faktinių aplinkybių teisinį kvalifikavimą ir teisines pasekmes, kurias Bendrasis Teismas nustatė jais remdamasis (2022 m. gegužės 12 d. Sprendimo *Klein / Komisija*, C-430/20 P, EU:C:2022:377, 39 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

29 Dėl Bendrojo Teismo pateiktų su nacionaline teise susijusių vertinimų, kurie valstybės pagalbos srityje laikomi faktinių aplinkybių vertinimu, nagrinėjimo per apeliacinį procesą taip pat reikia priminti, kad Teisingumo Teismas turi kompetenciją tikrinti tik tai, ar ši teisė buvo iškraipyta (2022 m. lapkričio 8 d. Sprendimo *Fiat Chrysler Finance Europe / Komisija*, C-885/19 P ir C-898/19 P, EU:C:2022:859, 82 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

30 Šiuo atveju *JCDecaux* neprašo iš naujo įvertinti faktinių aplinkybių, susijusių su ginčijamame sprendime nurodyto pranašumo tikslu, o ragina Teisingumo Teismą patikrinti, ar ginčijamo sprendimo motyvai yra prieštaringi. Be to, pirmajame pagrinde nesiekiama užginčyti Bendrojo Teismo pateikto nacionalinės teisės aiškinimo, tačiau atskleidžiamas jo pateiktų konstatavimų dėl 2016 m. balandžio 29 d. Briuselio apeliacinio teismo sprendimo prieštaringumas. Tačiau, remiantis suformuota jurisprudencija, klausimas, ar Bendrojo Teismo sprendimo motyvai yra prieštaringi, yra teisės klausimas, kuris gali būti keliamas apeliaciniame skunde (2009 m. liepos 16 d. Sprendimo *Der Grüne Punkt-Duales System Deutschland / Komisija*, C-385/07 P, EU:C:2009:456, 71 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

31 Tuo remiantis darytina išvada, kad Komisijos argumentas, jog pirmajame pagrinde siekiama užginčyti faktinių aplinkybių vertinimą, turi būti atmestas.

32 Antra, Komisija iš esmės teigia, kad *JCDecaux* argumentas, jog viešosios valdžios institucijos neva nebuvo priėmusios jokio teisės akto, yra naujas pagrindas, nes ta bendrovė pirmą kartą apeliacinio skundo stadijoje ginčija aptariamos pagalbos priskyrimą valstybei.

33 Šiuo klausimu reikia priminti, kad pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 170 straipsnio 1 dalies antrą sakinį apeliaciniame skunde negalima keisti Bendrajame Teisme nagrinėtos bylos dalyko. Be to, iš suformuotos jurisprudencijos matyti, kad leisti šaliai Teisingumo Teisme pirmą kartą remtis pagrindu ir argumentais, kurie nebuvo nurodyti Bendrajame Teisme, reikštų leisti jai pateikti Teisingumo Teismui, kurio kompetencija apeliaciniame procese yra ribota, nagrinėti platesnės apimties ginčą nei tas, kurį nagrinėjo Bendrasis Teismas. Taigi apeliaciniame procese Teisingumo Teismo kompetencija apsiriboja Bendrajame Teisme pateiktų pagrindų ir argumentų vertinimo nagrinėjimu (2024 m. sausio 18 d. Sprendimo *Jenkinson / Taryba ir kt.*, C-46/22 P, EU:C:2024:50, 68 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

34 Nagrinėjamu atveju reikia konstatuoti, kad, kaip išvados 45 punkte iš esmės pažymėjo generalinis advokatas, priešingai, nei teigia Komisija, dėstydama pirmąjį pagrindą *JCDecaux* neneigia, jog aptariamas ekonominis pranašumas yra priskirtinas valstybei, tačiau tvirtina, jog Bendrasis Teismas negalėjo, pats sau akivaizdžiai neprieštaraudamas, remtis 2016 m. balandžio 29 d. Briuselio apeliacinio teismo sprendimu, kad patvirtintų, jog egzistuoja valstybės pagalba, nors tame sprendime konstatuojama, jog dėl to pranašumo suteikimo valdžios institucijos nebuvo priėmusios jokio sprendimo. Dėl tos priežasties aptariamas argumentas negali būti laikomas nauju pagrindu.

35 Tuo remiantis darytina išvada, kad pirmasis pagrindas yra priimtinas.

– *Dėl esmės*

36 *JCDecaux* pateikia pagrindinį argumentą ir teigia, kad skundžiamo sprendimo 31 ir 40 punktuose išdėstyti konstatavimai prieštarauja to sprendimo 42 ir 102 punktuose išdėstytiems konstatavimams, kuriuose Bendrasis Teismas patvirtino, jog egzistuoja valstybės pagalba.

37 Šiuo klausimu reikia konstatuoti, jog tie argumentai grindžiami klaidingu skundžiamo sprendimo aiškinimu. Tiesa, skundžiamo sprendimo 31 ir 40 punktuose Bendrasis Teismas teigė, kad 2016 m. balandžio 29 d. sprendimu Briuselio apeliacinis teismas nusprendė, jog *JCDecaux* be leidimo, be pagrindo ir neturėdama teisės eksploatavo ginčijamus stendus.

38 Vis dėlto skundžiamo sprendimo 29 punkte Bendrasis Teismas konstatavo, kad, nukrypstant nuo 1999 m. sutarties sąlygų, 10 priede buvo numatyta, jog tame priede išvardytus reklaminius stendus *JCDecaux* galėjo toliau eksploatuoti 1984 m. sutartyje numatytomis sąlygomis, t. y. nemokėdama nei nuomos, nei kitų mokesčių, bet tik iki tame priede numatytų išmontavimo datų. Kita vertus, remiantis skundžiamo sprendimo 30 punkte nurodyta ginčijamo sprendimo 49 konstatuojamąja dalimi, taip pat skundžiamo sprendimo 41 punktu, iš esmės galima teigti, kad Belgijos valdžios institucijos sutiko, jog ginčijami stendai toliau būtų eksploatuojami praėjus tame pačiame priede numatytoms išmontavimo datoms, kad būtų išsaugota 1984 m. sutarties ekonominė pusiausvyra.

39 Tokiomis aplinkybėmis, priešingai, nei teigia *JCDecaux*, Bendrasis Teismas konstatavo, kad ginčijami stendai toliau buvo eksploatuojami praėjus 10 priede numatytoms išmontavimo datoms negavus Belgijos valdžios institucijų sutikimo, remdamasis ne tik 2016 m. balandžio 29 d. Briuselio apeliacinio teismo sprendimu.

40 Tuo remiantis darytina išvada, kad skundžiamo sprendimo 42 ir 102 punktuose išdėstyti Bendrojo Teismo konstatavimai grindžiami neprieštaringais motyvais.

41 Subsidiariai *JCDecaux* teigia, kad skundžiamo sprendimo 42 punkte Bendrasis Teismas nusprendė, jog ginčijamų stendų tolesnis eksploatavimas pasibaigus 10 priede nustatytoms išmontavimo datoms yra ekonominis pranašumas, nors tame 42 punkte jis konstatavo, kad tokiu tolesniu eksploatavimu buvo siekta tai įmonei kompensuoti sąnaudas ir žalą, padarytą tam tikrus 10 priede išvardytus reklaminius stendus išmontavus anksčiau laiko. Jos teigimu, taip Bendrasis Teismas priėmė sprendimą remdamasis prieštaringais motyvais ir neatsižvelgė į šį konstatavimą, kai vertino susigrąžintinos pagalbos dydį.

42 *JCDecaux* prieštarauja Bendrajam Teismui konkrečiai skundžiamo sprendimo 83–89 punktuose į šį konstatavimą visiškai neatsižvelgus vertinant susigrąžintiną dydį, o tai lemia klaidingą sprendimą susigrąžinti visą įtariamą pranašumą, neatsižvelgiant į išlaidas, kurias *JCDecaux* patyrė dėl to, kad tam tikri į 10 priedą įtraukti reklaminiai stendai buvo išmontuoti anksčiau laiko, ir į dėl to patirtą žalą. Skundžiamo sprendimo 87 punkte Bendrasis Teismas taip pat klaidingai patvirtino ginčijamame sprendime Komisijos nustatytą susigrąžintinos pagalbos skaičiavimo metodą, neatsižvelgdamas į tai, kad egzistuoja kompensavimo mechanizmas.

43 Pirma, reikia priminti, kaip Bendrasis Teismas pažymėjo skundžiamo sprendimo 24 punkte, kad su priemonės pripažinimu valstybės pagalba susijusi sąvoka „pranašumas“ yra objektyvi, nesvarbu, kokie yra aptariamos priemonės autorių motyvai. Taigi valstybės priemonėmis siekiamų tikslų pobūdis ir jų pateisinimas neturi jokios įtakos jų kvalifikavimui kaip valstybės

pagalbos. SESV 107 straipsnio 1 dalyje valstybės intervencija neskirstoma pagal priežastis ar tikslus – ji apibrėžiama pagal poveikį (žr. 2022 m. sausio 25 d. Sprendimo *Komisija / European Food ir kt.*, C-638/19 P, EU:C:2022:50, 122 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

44 Kadangi ginčijamame sprendime aptariamą ekonominį pranašumą sudaro tai, kad pasibaigus 10 priede nustatytoms datoms *JCDecaux* toliau eksploatavo ginčijamus stendus Briuselio miestui nemokėdama nei nuomos, nei kitų mokesčių, tuo klausimu Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 25 punkte pagrįstai nusprendė, kad aplinkybė, jog tuo pranašumu siekta kompensuoti galimą tos įmonės patirtą žalą dėl tam tikrų 10 priede išvardytų reklaminių stendų išmontavimo anksčiau laiko, nereiškia, kad ta kompensacija negali būti laikoma valstybės pagalba.

45 Taip pat reikia priminti, kad atsakydamas į argumentus, kuriuose *JCDecaux* teigė, jog ginčijamame sprendime Komisija klaidingai nusprendė, kad Briuselio miestas nesielgė kaip rinkos subjektas, skundžiamo sprendimo 37–41 punktuose Bendrasis Teismas pagrįstai priminė, jog tam, kad būtų nustatyta, ar valstybės priemonė yra pagalba, reikia, jog iš objektyvių ir patikrinamų duomenų būtų aiškiai matyti, kad prieš suteikdama ekonominį pranašumą arba jo suteikimo momentu suinteresuotoji valstybė narė priėmė sprendimą pasitelkti realiai įgyvendintą priemonę ir kompensuoti žalą, kuri kontrahentui neva buvo padaryta jam vykdant savo įsipareigojimus (šiuo klausimu žr. 2012 m. birželio 5 d. Sprendimo *Komisija / EDF*, C-124/10 P, EU:C:2012:318, 82 ir 83 punktus).

46 Šiuo klausimu skundžiamo sprendimo 38 punkte Bendrasis Teismas nusprendė, kad bylos medžiagoje nėra jokių duomenų, kuriais remiantis būtų galima teigti, jog Briuselio miestas išanalizavo *JCDecaux* neva patirtą žalą dėl tam tikrų 10 priede išvardytų reklaminių stendų išmontavimo anksčiau laiko ir pelną, kurį galima gauti toliau eksploatuojant ginčijamus stendus. Be to, to sprendimo 39 punkte Bendrasis Teismas konstatavo, kad bylos medžiagoje nėra jokių duomenų, kuriais remiantis būtų galima teigti, kad Briuselio miestas „prižiūrėjo 1984 m. sutartyje numatyto kompensacinio mechanizmo įgyvendinimą“.

47 Beje, skundžiamo sprendimo 41 punkte Bendrasis Teismas iš esmės pažymėjo, kad bet kuriuo atveju noras 1999 m. sutartyje nustatyti kompensavimo formą, kuria būtų užtikrinta 1984 m. sutarties ekonominė pusiausvyra, neatleidžia nacionalinės viešosios valdžios institucijos nuo pareigos atlikti analizę, ar ir kokio dydžio žalą *JCDecaux* patyrė dėl to, kad tam tikri į 10 priedą įtraukti stendai buvo išmontuoti anksčiau laiko.

48 Remiantis išdėstytais argumentais galima daryti išvadą, kad nors Bendrasis Teismas nepaneigė, jog 1999 m. sutarties sąlygose galėjo būti nustatytas mechanizmas, kaip turi būti kompensuota *JCDecaux*, jis vis dėlto taip pat nusprendė, kad tokia kompensacija neužkerta galimybės analizuojant, ar egzistuoja valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, konstatuoti ekonominio pranašumo egzistavimą, kad būtų galima taikyti tą nuostatą. Taigi skundžiamame sprendime nepateikdamas prieštaringų motyvų Bendrasis Teismas to sprendimo 42 punkte galėjo nuspręsti, kad, toliau eksploatuodama ginčijamus stendus pasibaigus tame priede numatytoms jų išmontavimo datoms, *JCDecaux* gavo ekonominį pranašumą, kaip tai suprantama pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, nepaisant to, kad tokiu pratęstu eksploatavimu siekta tai įmonei kompensuoti už tam tikrų į 10 priedą įtrauktų stendų, kuriuos ji sumontavo vykdydama 1984 m. sutartį, išmontavimą anksčiau laiko.

49 Antra, dėl susigrąžintinos pagalbos dydžio skaičiavimo metodo reikia pasakyti, kad, remiantis šio sprendimo 43–48 punktais, darytina išvada, jog šioje byloje Bendrasis Teismas nepadarė teisės klaidos nuspręsdamas, kad Belgijos valdžios institucijų siektas tikslas kompensuoti negali paneigti

kvalifikavimo kaip ekonominio pranašumo, kaip tai suprantama pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį. Dėl tos priežasties negalima prieštarauti Bendrajam Teismui, kad, atsižvelgdamas į šį tikslą, jis nepaneigė ginčijamame sprendime nustatyto susigrąžintinos pagalbos dydžio skaičiavimo metodo.

50 Be to, to sprendimo 95 punkte, kuris nėra kritikuojamas dėstant apeliacinio skundo pirmąjį pagrindą, Bendrasis Teismas galėjo atmesti argumentus, kuriuose *JCDecaux* teigė, kad kaip valstybės pagalba gali būti kvalifikuojamas tik toks ekonominis pranašumas, kuris yra didesnis už nurodomos žalos kompensaciją, nes tie argumentai buvo grindžiami klaidinga prielaida, kad tolesnis ginčijamų stendų eksploatavimas nėra ekonominis pranašumas.

51 Dėl tos priežasties negalima prieštarauti Bendrajam Teismui, kad, kaip galima teigti kartu aiškinant skundžiamo sprendimo 87 ir 95 punktus, jis nusprendė, jog Komisijos nustatytame susigrąžintinos pagalbos dydžio skaičiavimo metode galėjo būti neatsižvelgta į Briuselio miesto siekiamą kompensavimo tikslą.

52 Kadangi *JCDecaux* kritikuojami skundžiamo sprendimo motyvai nėra prieštaringi, apeliacinio skundo pirmąjį pagrindą reikia atmesti.

Dėl antrojo pagrindo

Šalių argumentai

53 Dėstydama antrąjį pagrindą *JCDecaux* teigia, kad Bendrasis Teismas iškraipė faktines aplinkybes ir taikytiną teisinį pagrindą, nes nusprendė, jog ginčijamų stendų tolesniam eksploatavimui praėjus 10 priede numatytoms išmontavimo datoms taikoma 1999 m. sutartis.

54 Antrojo pagrindo pirmoje dalyje *JCDecaux* kritikuoja Bendrąjį Teismą už tai, kad jis skundžiamo sprendimo 29 ir 30 punktuose nusprendė, pirma, jog šalys sutaria, kad po 1999 m. sutarties sudarymo ši įmonė gali Briuselio miesto teritorijoje įrengti ir eksploatuoti gatvės įrenginius tik toje sutartyje nustatytomis sąlygomis, pagal kurias ji turi mokėti nuomos ir kitus mokesčius, antra, kad praėjus 10 priede nustatytoms išmontavimo datoms ginčijami stendai turėjo būti pakeisti naujais stendais, kuriems taikomas 1999 m. sutartis ir dėl to taikoma minėta pareiga mokėti mokesčius, ir, trečia, kad praėjus toms datoms tolesnis ginčijamų stendų eksploatavimas 1984 m. sutartyje nustatytomis sąlygomis leido nagrinėjamai įmonei „išvengti naujų stendų pagal 1999 m. sutartį įrengimo ir eksploatavimo ir atitinkamai nuomos bei kitų mokesčių, kuriuos ji būtų turėjusi sumokėti pagal pastarąją sutartį, mokėjimo“.

55 Šiuo klausimu *JCDecaux* teigia, pirma, kad 1999 m. sutarties įsigaliojimas neturėjo poveikio ginčijamiems stendams taikomam teisiniam režimui. Iš tiesų, remiantis Belgijos sutarčių teise, šie reklaminiai stendai, kurie buvo įrengti pagal 1984 m. sutartį, toliau buvo reglamentuojami ta sutartimi iki pat jų faktinio išmontavimo, neatsižvelgiant į tai, ar jie buvo išmontuoti anksčiau, ar vėliau nei 10 priede nustatytomis datomis. Ji pabrėžia, kad teisę naudoti Briuselio miestui patiektus laukimo paviljonus ir MUPI reklamos tikslais ji gavo būtent mainais už dideles investicijas į jų suprojektavimą, gamybą, įrengimą ir priežiūrą.

56 Paskui *JCDecaux* teigia, kad jokioje 1999 m. sutarties sąlygoje nenumatyta automatiškai išmontuoti stendų, kuriems taikoma 1984 m. sutartis, ar bet kokių kitų esamų gatvės įrenginių. Atvirkščiai, 1999 m. sutartyje aiškiai numatyta, kad vykdant tą sutartį įrengti stendai naudojami

kartu su į 10 priedą įtrauktais stendais, nekeičiant pastariesiems taikomų sutarties sąlygų. Taip pat nėra jokios pareigos kiekvieną ginčijamą stendą atskirai pakeisti toje pačioje vietoje. Be to, ginčijamų stendų išsaugojimas praėjus 10 priede nustatytoms išmontavimo datoms leido jai išvengti naujų stendų pagal 1999 m. sutartį įrengimo ir eksploatavimo.

57 Galiausiai *JCDecaux* pažymi, kad šios 1984 m. ir 1999 m. sutartys iš esmės skiriasi pagal savo ekonominę logiką ir atitinkamas sąlygas. Jos teigimu, net norėdamas paprasčiausiai palyginti, kad apskaičiuotų galimą ekonominį pranašumą, Bendrasis Teismas negalėjo daryti prielaidos, kad kiekvieną ginčijamą stendą ji būtinai pakeitė identišku stendu toje pačioje vietoje ir Briuselio miestui mokėjo nuomos ir kitus mokesčius už reikšmingai besiskiriančias paslaugas, numatytas 1999 m. sutartyje.

58 Antrojo pagrindo antroje dalyje *JCDecaux* teigia, kad skundžiamo sprendimo 53, 54 ir 56 punktuose Bendrasis Teismas iškraipė ginčijamiems stendams taikytiną teisinį pagrindą.

59 Šiuo klausimu *JCDecaux* tvirtinta, viena vertus, kad skundžiamo sprendimo 56 punkte Bendrasis Teismas klaidingai nustatė, jog tiems stendams buvo taikomi nuo 2001 m. iki 2011 m. Briuselio miesto priimti mokesčių reglamentai, nes rėmėsi to sprendimo 54 punkte nurodytu motyvu, kad per ikiteisminę procedūrą Belgijos valdžios institucijos neneigė šio aspekto.

60 Taip Bendrasis Teismas neatsižvelgė į faktą, kad Briuselio miestas, kuriam suteikta mokestinė autonomija pagal Belgijos Konstitucijos 170 straipsnio 4 dalį, mokesčių reglamentus dėl reklamos ėmė priiminėti tik nuo 2001 m. Taigi Bendrasis Teismas neatsižvelgė į faktą, kad tie mokesčių reglamentai priimti vėliau, nei įsigaliojo 1999 m. sutartis. Bendrasis Teismas taip pat neatsižvelgė į du 2016 m. lapkričio 4 d. Briuselio pirmosios instancijos teismo, bylas nagrinėjančio prancūzų kalba, sprendimus, kuriais remiantis galima teigti, kad reklaminiai stendai, kuriems taikoma 1999 m. sutartis, turėjo būti neapmokestinami mokesčiu už reklamą.

61 Kita vertus, *JCDecaux* teigia, kad tai, jog ji neturėjo mokėti mokesčių už ginčijamus stendus, nėra atrankusis pranašumas, nes, priešingai, nei skundžiamo sprendimo 53 punkte tvirtina Bendrasis Teismas, šio įtariamo pranašumo atrankumas negali būti preziumuojamas, juo labiau kad CCB taip pat nebuvo apmokestinta už panašius reklaminius stendus, kuriuos eksploatavo kitose Belgijos savivaldybėse, kaip patvirtinta 2018 m. rugsėjo 4 d. Briuselio apeliacinio teismo sprendime.

62 Komisija ginčija visų *JCDecaux* pateiktų argumentų priimtinumą ir pagrįstumą.

Teisingumo Teismo vertinimas

63 Prisimenant šio sprendimo 28 punkte nurodytą jurisprudenciją reikia pažymėti, kad faktinių aplinkybių ir įrodymų vertinimas, išskyrus tuos atvejus, kai jie buvo iškraipyti, nėra teisės klausimas, dėl kurio Teisingumo Teismui galima pateikti apeliacinį skundą, ir kad toks iškraipymas konstatuotinas, kai, nesiremiant naujais įrodymais, esamų įrodymų vertinimas yra akivaizdžiai klaidingas. Vis dėlto toks iškraipymas turi būti akivaizdžiai matomas iš bylos dokumentų, nesant reikalo iš naujo atlikti faktinių aplinkybių ir įrodymų vertinimo. Beje, kai apeliantas teigia, kad Bendrasis Teismas iškraipė įrodymus, jis privalo tiksliai nurodyti, kokius įrodymus šis iškraipė, ir įrodyti nagrinėjimo klaidas, lėmusias tokį jų iškraipymą Bendrojo Teismo vertinime (2023 m. kovo 23 d. Sprendimo *PV / Komisija*, C-640/20 P, EU:C:2023:232,

77 ir 78 punktai ir juose nurodyta jurisprudencija). Toks iškraipymas visų pirma įvyksta būtent tada, kai Bendrasis Teismas akivaizdžiai peržengia protingo įrodymų vertinimo ribas 2014 m. spalio 2 d. Sprendimo *Strack / Komisija*, C-127/13 P, EU:C:2014:2250, 79 punktas).

64 Taigi skundžiamame sprendime Bendrojo Teismo konstatuotos faktinės aplinkybės gali būti paneigtos tik įrodžius, kad iš Bendrajam Teismui pateiktų dokumentų akivaizdžiai matyti, jog šie konstatavimai yra netikslūs.

65 Dėstydama antrojo pagrindo pirmą dalį *JCDecaux* iš esmės teigia, kad Bendrasis Teismas iškraipė faktines aplinkybes ir taikytiną teisinį pagrindą, kai skundžiamo sprendimo 30 punkte konstatavo, kad tolesnis ginčijamų stendų eksploatavimas praėjus 10 priede numatytoms išmontavimo datoms leido jai išvengti naujų stendų pagal 1999 m. sutartį įrengimo ir eksploatavimo, o dėl tos priežasties – nemokėti nuomos ir kitų mokesčių, kuriuos ji būtų turėjusi mokėti pagal tą sutartį.

66 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad skundžiamo sprendimo 29 punkte Bendrasis Teismas konstatavo, jog šalys sutarė, kad po 1999 m. sutarties sudarymo *JCDecaux* gali Briuselio miesto teritorijoje įrengti ir eksploatuoti gatvių įrenginius tik toje sutartyje nustatytomis sąlygomis, pagal kurias ji turėjo mokėti nuomos ir kitus mokesčius. Kaip irgi tame pačiame 29 punkte pažymėjo Bendrasis Teismas, pagal 10 priedą, nukrypstant nuo 1999 m. sutarties sąlygų, tame priede išvardytus reklaminius stendus *JCDecaux* galėjo toliau eksploatuoti 1984 m. sutartyje numatytomis sąlygomis, t. y. nemokėdama nei nuomos, nei kitų mokesčių, bet tik iki tame priede numatytų teisės naudotis terminų pabaigos. Po šių datų tie stendai turėjo būti pakeisti naujais stendais pagal 1999 m. sutartį ir dėl to apmokestinti nuomos ir kitais mokesčiais.

67 Skundžiamo sprendimo 30 punkte išvardyti ir šio sprendimo 65 punkte apibendrinti motyvai grindžiami būtent šiais konstatavimais.

68 Reikia konstatuoti, kad *JCDecaux* neįrodė, kad iš Bendrajam Teismui pateiktų dokumentų akivaizdu, jog tie konstatavimai yra netikslūs. Todėl antrojo pagrindo pirma dalis turi būti atmesta kaip nepriimtina.

69 Antrojo pagrindo antroje dalyje *JCDecaux* iš esmės teigia, kad skundžiamo sprendimo 53, 54 ir 56 punktuose Bendrasis Teismas iškraipė ginčijamų stendų eksploatavimui taikytiną teisinį pagrindą.

70 Dėl *JCDecaux* teiginio, kad Bendrasis Teismas neatsižvelgė į Belgijos Konstitucijos 170 straipsnio 4 dalį ir klaidingai nusprendė, jog jai yra taikomi nuo 2001 m. Briuselio miesto priimami mokesčių reglamentai, reikia konstatuoti, kad, kaip generalinis advokatas pažymėjo išvados 67 punkte, tuo teiginiu nesiekiama savaime paneigti skundžiamo sprendimo 54 punkte Bendrojo Teismo išdėstyto konstatavimo, kad per ikiteisminę procedūrą Belgijos valdžios institucijos neneigė, jog Briuselio miesto mokesčių reglamentai yra šioje byloje taikytina mokestinė tvarka.

71 Dėl *JCDecaux* argumento, kad skundžiamo sprendimo 63 punkte Bendrasis Teismas neatsižvelgė į du 2016 m. lapkričio 4 d. Briuselio pirmosios instancijos teismo, bylas nagrinėjančio prancūzų kalba, sprendimus, kuriais remiantis galima teigti, kad reklaminiai stendai, kuriems taikoma 1999 m. sutartis, turėjo būti neapmokestinami mokesčiu už reklamą, reikia pažymėti, kad Bendrasis Teismas tik nurodė, jog jie yra nereikšmingi siekiant kvalifikuoti valstybės pagalbą. Taigi *JCDecaux* taip ir neįrodė priežasčių, dėl kurių tie sprendimai gali paneigti minėtame 63 punkte Bendrojo Teismo atliktą vertinimą.

72 Taip pat reikia atmesti *JCDecaux* argumentą, kad sąlyga dėl ekonominio pranašumo egzistavimo pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį reikalauja atsižvelgti į aplinkybę, kad CCB taip pat nebuvo apmokestinta reklamos mokesčiu už reklaminių stendų eksploataciją kitose Belgijos savivaldybėse. Iš tiesų, ši aplinkybė, kaip išvados 69 punkte pažymėjo generalinis advokatas, neturi reikšmės nustatant, ar *JCDecaux* pasinaudojo tokiu pranašumu.

73 Tuo remiantis darytina išvada, kad antrasis pagrindas turi būti atmestas kaip iš dalies nepriimtinas ir iš dalies nepagrįstas.

74 Kadangi nepritarta nė vienam apeliacinio skundo pagrindui, visą apeliacinį skundą reikia atmesti.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

75 Pagal Procedūros reglamento 138 straipsnio 1 dalį, taikomą apeliaciniame procese pagal jo 184 straipsnio 1 dalį, iš pralaimėjusios šalies priteisiamos bylinėjimosi išlaidos, jei laimėjusi šalis to reikalavo.

76 Kadangi Komisija reikalavo priteisti iš *JCDecaux* bylinėjimosi išlaidos, o ši pralaimėjo bylą, ji turi padengti ne tik savo, bet ir Komisijos patirtas bylinėjimosi išlaidas.

77 Procedūros reglamento 184 straipsnio 4 dalyje numatyta, kad, jeigu į bylą pirmojoje instancijoje įstojusi šalis pati nepateikė apeliacinio skundo ir dalyvauja Teisingumo Teisme vykstančio proceso rašytinėje arba žodinėje dalyje, Teisingumo Teismas gali nuspręsti, kad ši įstojusi į bylą šalis padengia savo bylinėjimosi išlaidas. Nagrinėjamu atveju CCB, į bylą pirmojoje instancijoje įstojusi šalis, nepateikė apeliacinio skundo, tačiau dalyvavo proceso Teisingumo Teisme žodinėje dalyje, bet neprašė priteisti iš *JCDecaux* bylinėjimosi išlaidų. Šiomis aplinkybėmis reikia nuspręsti, kad ji padengia savo bylinėjimosi išlaidas, susijusias su apeliaciniu procesu.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (pirmoji kolegija) nusprendžia:

1. **Atmesti apeliacinį skundą.**

2. ***JCDecaux Street Furniture Belgium SA* padengia ne tik savo, bet ir Europos Komisijos patirtas bylinėjimosi išlaidas.**

3. ***Clear Channel Belgium SPRL* padengia savo bylinėjimosi išlaidas.**

Parašai.